

การศึกษาพฤติกรรม การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม
การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานราชการ
รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาว ศศิวิมล บาลศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญาณี เทศศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-390-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

9

A STUDY OF MEDIA EXPOSURE, KNOWLEDGE, ATTITUDE AND
PRACTICE REGARDING ECONOMIC CONSUMPTION OF ELECTRIC POWER
OF OFFICIALS AND STAFF IN PUBLIC AND PRIVATE SECTORS
AND STATE ENTERPRISE IN THE BANGKOK METROPOLITAN AREA

Miss Sasivimol Palasri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-390-8

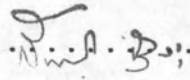
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และ
พฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด ของเจ้าหน้าที่
ราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

โดย นางสาว ศศิวิมล บาลศรี

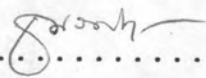
ภาควิชา การประชาสัมพันธ์

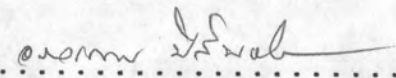
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. อรวรรณ บิลันธนโรจาท

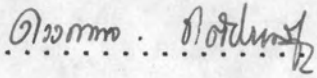
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.... คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ฤงสูวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวดี บุญลือ)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรวรรณ บิลันธนโรจาท)

.... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ควางมมล ชชาติประเสริฐ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ศศิวิมล ปาลศรี : การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรม
การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัดของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร (A STUDY OF MEDIA EXPOSURE, KNOWLEDGE, ATTITUDE
AND PRACTICE REGARDING ECONOMIC CONSUMPTION OF ELECTRIC POWER OF
OFFICIALS AND STAFF IN PUBLIC AND PRIVATE SECTORS AND STATE
ENTERPRISE IN THE BANGKOK METROPOLITAN AREA) อ.ที่ปรึกษา :
รศ.ดร.อรวรรณ ปิลันธน์โอวาท, 120 หน้า. ISBN 974-631-390-8

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร
ความรู้ ทศนคติ กับพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานราชการ
รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 300 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งประมวลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป
SPSS ^x

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกัน คือ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัท
เอกชน มีพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัดแตกต่างกัน
2. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับทราบข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชนในระดับปานกลาง รับทราบข่าว
สารการรณรงค์จากสื่อมวลชนในระดับต่ำ มีความรู้ และพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัดใน
ระดับสูง มีทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด
3. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการรณรงค์จากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการ
ใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด
4. ความรู้เกี่ยวกับการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการ
ใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด
5. ความรู้เกี่ยวกับการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการ
ใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด
6. ทัศนคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการ
ใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด

ภาควิชา... การประชาสัมพันธ์.....

สาขาวิชา... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....

ปีการศึกษา... 2537.....

ลายมือชื่อนิสิต .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *อรวรรณ ปิลันธน์โอวาท*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C651037 : MAJOR : DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: MEDIA EXPOSURE/KNOWLEDGE/ATTITUDE/PRACTICE REGARDING ECONOMIC CONSUMPTION OF ELECTRIC POWER

SASIVIMOL PALASRI : A STUDY OF MEDIA EXPOSURE, KNOWLEDGE, ATTITUDE AND PRACTICE REGARDING ECONOMIC CONSUMPTION OF ELECTRIC POWER OF OFFICIALS AND STAFF IN PUBLIC AND PRIVATE SECTORS AND STATE ENTERPRISE IN THE BANGKOK METROPOLITAN AREA. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. ORAWAN PILUNOWAD, Ph.D. 120 pp. ISBN 974-631-390-8

The purpose of this research was to study the correlation between media exposure, knowledge, attitude and practice regarding economic consumption of electric power of officials and staff in public and private sectors and state enterprise in the Bangkok metropolitan area. Questionnaires were used to collect data from a total of 300 samples. Frequency distribution, percentage, mean and Pearson's product moment correlation coefficient were employed for the analysis of data. SPSS^X program was used for data processing.

The results of the study were as follow :

1. Sample group composes of different occupations : officials and staff in public and private sectors and state enterprise indicating the significant differences on practice regarding economic consumption of electric power.
2. Most samples were exposed to mass media at the moderate level and to campaign via mass media at the low level. They possessed high level of knowledge and behavior regarding economic consumption of electric power.
3. Exposure to mass media campaign had correlation with practice regarding economic consumption of electric power.
4. Knowledge regarding economic consumption of electric power had no correlation with attitude regarding the consumption.
5. Knowledge regarding economic consumption of electric power had no correlation with practice regarding the consumption.
6. Attitude towards economic consumption of electric power had correlation with practice regarding the consumption.

ภาควิชา... การประชาสัมพันธ์.....

สาขาวิชา... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....

ปีการศึกษา... 2537.....

ลายมือชื่อนิสิต..... *[Signature]*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *[Signature]*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง เป็นอย่างดียิ่งด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ บิสันต์โรวาท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งสละเวลาอันมีค่า ให้ความปรึกษา แนะนำ และ ตรวจแก้ไขการเรียบเรียง วิทยานิพนธ์มาด้วยดีตลอด รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวัติ บุญลือ ผู้ซึ่งกรุณาเป็น ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร. กวางกมล ชาติประเสริฐ ผู้ซึ่งกรุณาเป็น กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ ผู้ให้คำแนะนำแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ผู้มีพระคุณสูงสุดอย่างหาที่เปรียบมิได้ ที่ให้การศึกษาศึกษาที่ดีตลอดมา คอยห่วงใย เป็นกำลังใจ และความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านเสมอมา และขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ศศิวิมล บาลศรี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กติกกรรมการประกาศ	ฅ
สารบัญ	ญ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
ปัญหาในการวิจัย	9
สมมุติฐานของการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย	10
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	11
บทที่ 2 ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร	12
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ หัสนคติ และพฤติกรรม	14
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้	19
หัสนคติ และพฤติกรรม	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23

บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย	
	รูปแบบการวิจัย	31
	ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย	31
	วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	31
	ตัวแปรในการวิจัย	32
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
	การทดสอบเครื่องมือ	34
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
	การวิเคราะห์ข้อมูล	40
บทที่ 4	ผลการวิจัย	42
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	88
	รายการอ้างอิง	103
	ภาคผนวก ก	
	แบบสอบถาม	109
	ภาคผนวก ข	
	รายชื่อหน่วยงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	119
	ประวัติผู้เขียน	120

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	42
2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	43
3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพในการทำงานของ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ	44
4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพในการทำงานของ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเอกชน	44
5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้	45
6 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพฤติกรรมการ เปิดรับสื่อโทรทัศน์	46
7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพฤติกรรมการ เปิดรับสื่อวิทยุ	47
8 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพฤติกรรมการ เปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์	48
9 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพฤติกรรมการ เปิดรับสื่อนิตยสาร	49
10 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความบ่อยครั้งในการ เปิดรับสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ	50

ตารางที่

หน้า

11	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาในการเปิดรับ สื่อโทรทัศน์และวิทยุ วันแต่ละวัน	51
12	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาในการเปิดรับ สื่อหนังสือพิมพ์และสื่อนิตยสาร วันแต่ละวัน	52
13	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสาร ประเภทต่าง ๆ จากสื่อโทรทัศน์	53
14	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสาร ประเภทต่าง ๆ จากสื่อวิทยุ	55
15	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสาร ประเภทต่าง ๆ จากสื่อหนังสือพิมพ์	56
16	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสาร ประเภทต่าง ๆ จากสื่อนิตยสาร	58
17	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับการประหยัคพลังงานไฟฟ้าจำแนกตามอาชีพ	60
18	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ การประหยัคพลังงานไฟฟ้าจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ	61

ตารางที่

หน้า

19	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จากแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับการประหยัคพลังงานไฟฟ้าจากสื่อต่างๆ	62
20	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จากแนกตามความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง การประหยัคพลังงานไฟฟ้าที่ได้รับจากสื่อต่างๆ	63
21	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จากแนกตามจำนวนที่ตอบถูกและตอบผิด เกี่ยวกับความรู้ในการประหยัคพลังงานไฟฟ้า	64
22	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จากแนกตามความรู้เกี่ยวกับการใช้ พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัค	67
23	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จากแนกตามระดับทัศนคติต่อการใช้ พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัค	68
24	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จากแนกตามระดับทัศนคติต่อการใช้ พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัค	71
25	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จากแนกตามพฤติกรรมการใช้ พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัค	72
26	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จากแนกตามพฤติกรรมการใช้ พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัค	74

ตารางที่	หน้า
27 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรม ..... การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัดจำแนกตามเพศ	75
28 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรม ..... การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัดจำแนกตาม กลุ่มที่มีอายุต่างๆ	76
29 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรม ..... การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัดจำแนกตาม กลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่างๆ	77
30 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรม ..... การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัดจำแนกตาม กลุ่มที่มีอาชีพต่างๆ	78
31 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรม ..... การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัดจำแนกตาม กลุ่มที่มีสถานภาพในการทำงานต่าง ๆ ของ อาชีพรับราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจ	79
32 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรม ..... การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัดจำแนกตาม กลุ่มที่มีสถานภาพในการทำงานของอาชีพ พนักงานบริษัทเอกชน	80
33 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรม ..... การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัดจำแนกตาม กลุ่มที่มีรายได้ต่างๆ	81
34 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่าง ..... พฤติกรรมการ เปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับการประหยัด พลังงานไฟฟ้ากับพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด	82

35	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่าง ความรู้เรื่องการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด กับทัศนคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด	83
36	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่าง ความรู้เรื่องการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด กับพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด	84
37	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่าง ความรู้เรื่องการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด ในส่วนของเครื่องปรับอากาศ กับพฤติกรรมการใช้ พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัดในส่วนของเครื่องปรับอากาศ	85
38	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่าง ความรู้เรื่องการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด ในส่วนของหลอดไฟฟ้า กับพฤติกรรมการใช้ พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัดในส่วนของหลอดไฟฟ้า	86
39	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่าง ทัศนคติต่อการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด กับพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด	87